

Список використаної літератури

1. Дж. Уитмор Коучинг високої ефективності / Пер. с англ. – М.: Международная академия корпоративного управления и бизнеса, 2005. –С. 168.
2. Короленко С.М. Коучинг як інноваційний інструмент ефективного управління персоналом / С.М. Короленко, Р.В. Короленко, Ю.О. Судакова. // Економіка. Управління. Інновації. – 2013. – № 1
3. Пучкова С.І. Інновації у практиці управління персоналом на сучасних підприємствах / С.І. Пучкова // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / ред. М.І. Зверяков; Одеський держ. екон. унт. – Одеса, 2008. – № 34. – С. 140-147
4. Харун О.А. Класифікація методів управління трудовим потенціалом промислових підприємств / О.А. Харун // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. – Вип. 10(2). – С. 121-125.

Вибер Е.Ф., студент

*Максименко Д.В., к.е.н.,
доцент кафедри обліку, оподаткування
та менеджменту
Мукачівський державний університет
dvmaksym@gmail.com*

ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ ВИТРАТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

В умовах ринкової економіки основним у діяльності кожного підприємства є отримання максимального прибутку. З розвитком конкуренції на ринку та зниженням норми прибутку перспективи розвитку підприємства значною мірою залежать від поведінки витрат та управління ними. Уміння планомірно та раціонально керувати витратами в періоди погіршення

кон'юнктури ринку підвищує шанси на виживання. Протягом останніх років ученими-економістами та бухгалтерами-практиками вносились різні пропозиції щодо вдосконалення існуючої класифікації витрат у різних галузях промисловості. Для забезпечення фінансової стабільності зменшення ймовірності настання ризику банкрутства необхідно ретельно аналізувати показники внутрішньогосподарської діяльності на рівні підприємства, враховувати можливий вплив різних факторів з метою встановлення оптимальних пропорційних співвідношень обсягів результатів діяльності. Одним із таких важливих показників результатів фінансово-господарської діяльності підприємства є витрати [1].

Оптимізація витрат забезпечує дотримання режиму економії, зростання продуктивності праці, скорочення непродуктивних витрат, що дає змогу підвищити рентабельність. Однак витрати підприємства мають неоднорідний характер, що потребує їх класифікації. Класифікація витрат є основою їх обліку, аналізу та планування на підприємстві, допомагає оцінити здійсненні витрати, знайти можливі способи підвищення ефективності витрат і прийняти правильні рішення щодо управління ними. Економічно обґрунтована класифікація виробничих витрат є основою організації обліку виробничої діяльності. Класифікація витрат за видами діяльності дає змогу організувати систему внутрішньовиробничого контролю й управління витратами; залежно від мети обліку передбачає групування витрат для визначення собівартості виготовленої продукції та фінансових результатів, прийняття управлінських рішень і здійснення контролю та регулювання [2].

Важливого значення набуває організація на підприємствах ефективного обліку витрат на основі розроблення власної облікової політики, яка здатна задовольнити потреби всіх рівнів управління в релевантній інформації про витрати, доходи, фінансовий стан, а також перспективний розвиток підприємства [3]. Під впливом нестабільності як у світовій економіці, так і в економіці України спостерігається постійне зростання сум витрат підприємства. Це обумовлює необхідність пошуку оптимальних методик їх

обліку та контролю, які будуть адаптовані до потреб керівництва та інших користувачів економічної інформації.

Найбільшої уваги при прийнятті управлінських рішень заслуговують витрати, що характеризує вартісний вимір використаних різних засобів у процесі господарювання для авансування та здійснення процесу виробництва. Завданням обліку витрат як складових управління є: - своєчасне, повне і достовірне відображення витрат виробництва; - відображення використаних ресурсів, що входять до складу витрат; - групування витрат з метою обчислення собівартості продукції; - обчислення витрат для визначення фінансових результатів; - групування та формування даних про витрати для складання звітності різних рівнів.

Один із принципів управлінського обліку: різні витрати – для різних цілей напряду стосується методики формування собівартості. Її можна визначати за всіма витратами, виробничими витратами, частиною витрат, релевантними витратами тощо. Інформація про витрати дає можливість визначити: яку ціну на послуги слід встановити; який процес є найбільш економічним; який підрозділ використовує ресурси найефективніше; який замовник забезпечує найбільший внесок у прибуток підприємства [4].

Для ефективної організації управлінського обліку необхідно використовувати економічно обґрунтовану класифікацію витрат за окремими ознаками [5]. Метою класифікації є впорядкування витрат відповідно до вирішуваних завдань. Різноманітні завдання вимагають використання адекватних ознак класифікації. Основними ознаками класифікації витрат є: за економічним змістом; способом віднесення на собівартість продукції; складом за місцями виникнення та центрами відповідальності; за доцільністю використання; за ступенем охоплення планом; за впливом прийняття управлінського рішення.

За економічним змістом витрати класифікують за елементами і статтями. Характерно, що номенклатура елементів витрат, визначена в П(С)БО 16 «Витрати», для всіх галузей економіки є однаковою [6]. Групування витрат за

економічними елементами дає змогу одержати інформацію про те, що саме й на яку суму витрачено в процесі виробництва та реалізації в цілому по підприємству. Однак таке групування не дає змоги здійснити контроль і аналіз витрат за цільовим призначенням. Для цього необхідно використовувати групування витрат за статтями калькуляції, яке залежить від методу планування, технологій виробництва та виду продукції. Саме тому, встановлення переліку та складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції, робіт, послуг на сьогодні віднесено до компетенції підприємства та повинно бути регламентовано його обліковою політикою.

Для прийняття управлінських рішень щодо витрат підприємства важливо розуміти взаємозв'язок між витратами та певними факторами [3]. Це дає змогу передбачати майбутні релевантні витрати. У науковій літературі для опису поведінки витрат їх поділяють на змінні та постійні, напівзмінні та напівпостійні. При цьому основним фактором витрат розглядають обсяги діяльності – це може бути обсяг виробництва або обсяг реалізації [2].

- змінні витрати – це витрати, що змінюються прямо пропорційно до зміни обсягу діяльності (або іншого фактора витрат).

- постійні витрати – це витрати, що залишаються незмінними в разі зміни обсягу діяльності (або іншого фактора витрат).

- напівзмінні витрати – це витрати, що змінюються, але не прямо пропорційно до зміни обсягу діяльності (або іншого фактора витрат).

- змішані витрати – це витрати, що містять елементи як змінних, так і постійних витрат.

Роль витрат у господарській діяльності підприємств є незаперечною. Однак лише чітко налагоджена система управління витратами дасть відчутні результати у фінансово-господарській діяльності підприємства. Уважне ставлення до вибору класифікації та аналізу поведінки витрат визначить, наскільки правильно організована система управління витратами [2]. Пряма залежність прибутку підприємства від рівня витрат за умов пошуку резервів їх зниження дасть можливість швидшими темпами розвиватися компанії.

Таким чином, ознак класифікації повинно бути стільки, щоб забезпечити отримання достатньої корисної інформації для вирішення конкретних проблем, які виникають у процесі управління діяльністю підприємства. Прийняття управлінських рішень у сфері діяльності підприємства прямо або опосередковано впливає на рівень витрат і прибутку. Для управління витратами підприємству необхідно розробити регламентацію системи управління, яка є одним із принципів сучасного менеджменту та означає встановлення й суворе дотримання певних правил, положень, інструкцій, нормативів, побудованих на наукових принципах управління. Система управління витратами повинна мати раціональне групування витрат для розрахунку собівартості продукції, робіт, послуг. З метою встановлення співвідношення окремих груп витрат необхідно визначити порядок їх зведення за окремими групами. Лише така система обліку витрат дасть можливість встановити й оцінити чинники її формування та напрями зниження рівня витрат. У свою чергу, при прийнятті управлінських рішень системи обліку та управління витратами дають можливість визначити пряму залежність прибутку підприємства від рівня витрат за умов пошуку резервів їх зниження та визначення основних напрямів конкурентного розвитку підприємства.

Список використаної літератури:

1. Бланк И. А. Управление финансовыми ресурсами / И. А. Бланк. – М. : Омега-Л, ООО «Эльга», 2011. – 768 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф. Ф. Бутинець, Т. В. Давидюк, Н. М. Малюга, Л. В. Чижевська. – Житомир : ПП «Рута», 2002. – 480 с
3. Друри К. Управленческий и производственный учет / Пер. с англ. : Учебник. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 1071 с.
4. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні : теорія й методологія, перспективи розвитку : [монографія] / Н. М. Малюга – Житомир : ЖДТУ, 2005. – 548 с.

5. Нападовська Л. В. Управлінський облік : підручник / Л. В. Нападовська. – К. : Книга, 2004. – 254 с.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Мінфін] від 31 березня 1999 р. – № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/law/show/z0027-00>

*Дегтярєва Ю.В.
студент-магістр
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
yulidehtiarova@gmail.com*

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЕКТУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Трансформаційна економіка зумовлює виважено підходити до вибору методів управління ризиками проекту. На етапі створення бізнесу в процесі розробки бізнес-плану підприємцю потрібно оцінити економічну ефективність і ризики даного бізнес-проекту, розробити план управління ризиками, спланувати реагування на можливі ризики. В сучасній науковій літературі існує багато трактувань концепції управління ризиками проекту. В таблиці 1 на основі аналізу [1; 3; 4; 5] подані підходи до визначення поняття «управління ризиком».

Так, наприклад, автори [5, с. 41] пропонують комплексний підхід до ризик менеджменту в управлінні проектами.

Існують доволі велика кількість наукових розробок щодо процесу управління ризиками.

Так, наприклад, в роботі [2, с. 64] зазначено, що процес управління ризиками включає 5 етапів: 1) виявлення можливих ризиків та аналіз їх впливу на діяльність організації; 2) оцінка можливих фінансових та не фінансових втрат від реалізації ризиків; 3) формування стратегії управління ризиками; 4)

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>